

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. XXII. Mortuo pensionario, utrum pensiones non exactæ, transeant ad ejus hæredes. Et utrùm nondum maturatæ transmittantur ad ipsos pro rata temporis. Et quomodò huhus ratæ computatio fieri debeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

loc. proximè citat. lib. 6. cap. 3. num. 3. Dian. part. 2. tract. 13. de opin. probab. art. 10. † Ubi concludit hanc probabiliorē, & communiorē esse sententiam; quod subditus tenetur suo Superiori obedire, quando solum opinionem habet, illud quod sibi præcipitur esse illicitum, quia Superior habet potestatem omnia subdito præcipiendi, quæ subditus non cognoscit evidenter esse illicita, & ultra Superioris potestatem. † Quod multo magis locum habere dicebam in casu proposito, quia ipsi Confessarius constabat rem justam, esse ex se fundatam in iustitia & aequitate; sed solum dubitari poterat, utrum præceptum peccaret in forma ob defectum potestatis Superioris; quapropter non solum poterat, verum etiam tenebatur Confessarius præcepto sui Provincialis obedire. Sanch. in præcep. decal. lib. 6. cap. 3. numero 4. Et per has rationes, non fuit amplius dictus Confessarius molestatus, anno 1638, mense Julij.

CAPUT XXII.

Mortuo Pensionario, utrum Pensiones non exactæ transeant ad ejus hæredes. Et utrum nondum maturatæ transmittantur ad ipsos, pro rata temporis. Et quomodo hujus ratæ computatio fieri debeat.

SUMMARIUM.

- 1 Clerici saculares in statu Avenionensi, habent facultatem disponendi de fructibus suorum beneficiorum, ex privilegio, & consuetudine.
- 2 Pensionarius transmittit ad hæredes pensiones decursas, etiam in locis ubi Clerici non habent facultatem testandi: non tamen fructus beneficiorum: & quæ sit ratio.
- 3 Referuntur duæ sententiæ, quarum una solos pensionis maturatæ terminos, transmittit ad hæredes existimat: alia verò pro rata temporis, num. 4. Rota distinguere solet inter cessationem pensionis voluntariam, & necessariam, num. 5.
- 6 Computatio pensionis fieri debet, ex sententia aliquorum, secundam ratam temporis quo pensionarius vixit.
- 7 Annus pensionis beneficiaria computari debet ad ratam temporis perceptionis fructuum, non temporis vite illius. Et hæc vera est sententia.
- 8 Anni computatio in materia pensionum Ecclesiasticarum, incipit à die quo pensiones reservatæ sunt, à quo tempore fit computatio rata fructuum perceptorum. Quod propositis exemplis explicatur.
- 9 Annus à quo tempore incipiat in aliis causis præter pensiones Ecclesiasticas. Remissivè.

Pensionis reservatio facta fuerat die 7. Novembris anni 1630. in quolibet festo Sancti Joannis & Natalis Domini, pro medietate solvenda. Mortuus est pensionarius in principio Februarij 1632. Unde dubitatum fuit, utrum tota pensio ad hæredes translata fuerit, an pro rata temporis, à die re-

servationis 7. Novembris computando, an verò à die fructuum perceptorum.

Pro cujus questionis resolutione supponendum in primis est, quod in civitate Avenionensi, & toto ejus statu, Clerici ex antiquissima consuetudine, & summorum Pontificum privilegiis, ac concessionibus, habent facultatem testandi, & de fructibus suorum beneficiorum disponendi in favorem suorum hæredum; exceptis tamen Episcopis, & Religiosis, quibus specialis testandi facultas concessa non est. † Et tamen quamvis testandi facultas non esset alicui Episcopo, aut alteri concessa, transmitteret nihilominus pensiones non exactas ad hæredes, sive ex testamento, sive ab intestato; cum debeat fieri differentia inter fructus beneficiorum non exactos, & pensiones. Illi enim remanent in dominio Ecclesiæ: Pensiones non item; cum in mera temporalitate consistant, ut dicit Marefcor. lib. 2. var. resol. cap. 2. Et ante cum Gigas de pension. quest. 52.

Quibus ita suppositis, adverto varias circa propositam difficultatem fuisse Doctorum sententias: & inter cæteros, Barbol. in l. divorzio 8. ff. solut. matr. part. 2. num. 39. usque ad 44. re diligenter examinata, concludere videtur num. 43. solos pensionis maturatos terminos ad hæredes transmitti, ita ut pensionarius iste, solum terminum in die Natalis Domini decursum transmittat; nihil autem de futuro, in diem Sancti Joannis Baptistæ destinator quem sequitur Castill. in tract. de usufruct. cap. 79. num. 17. cum aliis per eos citatis.

Alij verò æquiorē, & magis communiter receptam amplexi sunt sententiam; à qua in judicando & consulendo non est recedendum: ut scilicet nec tota pensio successori in beneficio, nec tota hæredi pensionarij adjudicetur, sed ad utrumque pro rata temporis pertineat. Quam sententiam intrepidè sequutus fuit Peregrin. in tract. de fideicom. articul. 49. num. 191. post plures alios per eum allegatos. Costa qui plures etiam citat, in tract. de ration. rat. quest. 10. numero 4. Gabriel conf. 191. per tot. vol. 2. Honded. conf. 85. num. 13. 23. & seqq. cum pluribus ibi citatis volum. 2.

Rota verò Romana post varias super hac questione deliberationes, tandem hac distinctione dubium terminavit, quod aut pensio per actum voluntarium, veluti per translationem cessavit; aut per actum necessarium, veluti per obitum pensionarij. Primo casu, quia is qui cedit seu transfert pensionem, nihil sibi reservasse censetur: idè tota pensio ad cessionarium seu translatarium pertinet. Secundo verò casu, pro rata temporis ad hæredes pensionarij transit: ut habetur apud Put. decis. 14. per tot. lib. 3. & in decis. 278. num. 6. part. 2. in recentior. Ubi etiam d. consil. Gabriel. 191. lib. 2. fuit approbatum, necnon Honded. conf. 85. lib. 2. & tradit Theodos. Rub. in suis observat. ad decis. Orani in Seguntina beneficiorum, t. Jun. 1592. num. 4. Lotter. de benef. lib. 1. quest. 44. num. 1. usque ad 19.

In praxi tamen, quomodo computanda sit hæc rata temporis, non satis constat. Dubitari siquidem potest utrum rata ista considerari debeat, & computari, habitâ proportionē ad tempus quo pensionarius vixit, prout computari debere censuit Nic. Garf. in tract. de benefic. part. 2. cap. 1. à num. 105. usque ad num. 125. maxime verò num. 120. ita ut si pensionarius mortuus fuerit mense Februarij, pensio ad ejus hæredes transmittatur pro rata termini decursi ut loquitur Garf. ibid. num. 116. & sic pro rata temporis decursi à die natalis Domini. Cujus opinionis funda-

fundamentum petitur ex eo, quod pensionarius ex constitutione Pij V. tenetur recitare parvum officium B. Virginis: & per consequens ei acquiri debet pensio pro rata servitij, & vitæ, qua durante officium recitavit; maxime cum pensiones istæ sint ad instar alimentorum, quæ debentur ad ratam temporis, quo vita alimentarij duravit. Et ejusdem sententiæ fuit Covar. lib. 1. var. resol. cap. 15. num. 13. Peregr. de fideicom. artio. 49. num. 101. apud quos alij citantur.

Alij tamen existimant, ratam temporis considerandam & computandam esse, non ad proportionem temporis quo pensionarius vixit: sed ad ratam fructuum per beneficiarium, qui pensione oneratus est, perceptorum; ita ut si pensio fuerit imposita tam super fructibus, quam super distributionibus; attendi debeat quantum de fructibus percepit, vel propter illorum maturitatem percipere debuerit, aut potuerit, beneficij pensione onerati possessor. Similiter & quantum ex aliis emolumentis & distributionibus, super quibus pensio imposita est, & ad ratam & proportionem illorum, pensio hæredibus pensionarij sic adjudicanda. Et ita censuit Caccialup. in tract. de pensionib. quest. 25. Gigas in eod. tract. quest. 53. Cost. d. quest. 10. numero 4. Honded. conf. 85. num. 23. & seq. vol. 2. Tusc. lit. P. conclus. 267. numero 8. & 9. & egregie Monald. conf. 107. per tot. ubi ostendit integram pensionem deberi hæredibus pensionarij, si ipse mortuus fuerit eo tempore, quo beneficium pensione oneratum possidens, percepit integram fructuum recollectionem. Et hæc posterior sententia sequenda est, cum eam tandem sequuta fuerit post longum examen Rot. Rom. apud Duran. decis. 448. per tot. ubi omnes pro utraque sententia rationes optime discutuntur. Et ideo concluditur ibidem, quod cum pensionarius obiisset die 25. Octobris, quo tempore fructus omnes in illis partibus erant recollecti; integra pensio totius anni debebatur hæredibus pensionarij, & sic integer terminus, qui solvendus erat in die Natalis Domini.

Hæc tamen decisio non ita clarè questionem resolvit, quin adhuc remaneat scrupulus; nempe quomodo computari debeat annus iste, vel à mense Januarij, vel à tempore recollectionis fructuum; videlicet ab una recollectione ad aliam, vel à die datæ impositionis pensionis; & prout in diverso casu, de varia anni computatione agit Munnoz in tract. de ratiocin. comput. 21. num. 7. & 8. & comput. 26. numero 9.

Sed clarè difficultas hæc explicatur apud Cavaler. decis. 129. nempe quod annus debeat inchoari à die quo pensio fuit imposita: cui decisioni non resistit Duran. d. decis. 448. quia in casu istius decisionis pensio fuerat imposita die 10. Maij, & sic totius anni pensio debebatur: cum supponeretur in facto, quod tempore mortis pensionarij, qui è vivis excesserat die 25. Octob. anni 1632. omnes fructus totius anni usque ad 10. Maij anni 1633. omnino percepti fuerant per illius beneficij possessorem. Quod convenit resolutioni factæ d. decis. 129. eoram Cavaler. de computando anno à die reservatæ pensionis, prout in casu sibi proposito, in quo reservatio pensionis super Episcopatu Carpentoracensi, facta fuerat in favorem Eminentissimi quondam Cardinalis Baronij die 23. Septemb. At verò Cardinalis mortuus fuerat die 29. Junij. Et sic post paucos dies à tempore maturitatis Sancti Joannis Baptiste: ideo Rota resoluit deberi pensionem hæredibus Domini Cardinalis, pro rata fructuum perceptorum à die 23. Septemb. 1606.

usque ad diem 29. Junij 1607. quo die mortuus est Cardinalis. Intelligitur itaque tota perceptio fructuum finita die reservatæ pensionis, & sic cum recollectio granatorum non esset facta die 29. Junij, vindemia autem jam fuissent finitæ die 23. Septemb. ann. 1606. qui erat annus mortis à 23. Septembris computandus, parva admodum quantitas pensionis fuit hæredibus Domini Cardinalis adjudicata. Quod applicando ad casum propositum, conclusum fuit pensionem dumtaxat hæredibus pensionarij deberi, ad ratam fructuum perceptorum à die 7. Novembris, necnon distributionum, & emolumentorum Canonicatus, super quo pensio fuerat reservata.

CAPUT XXIII.

De novorum Monasteriorum ædificatione, & antiquorum translatione, & quorum ad id autoritas requiratur.

SUMMARIUM

- 1 Mendicantes non possunt nova loca acquirere, sua sedis Apostolicæ licentia.
- 2 Quid circa novorum monasteriorum erectionem servetur in Gallia.
- 3 Excommunicatio contra alienantes domos regulares, quomodo intelligenda.
- 4 Erectio novorum monasteriorum, quomodo facienda ex Concilio Tridentino.
- 5 Privilegia nova monasteria ad libitum erigendi, sunt hodie revocata.
- 6 Monialium monasteria erigi nequeunt sua licentia sedis Apostolicæ, & Episcopi.
- 7 Translatio Monasterij ad locum salubriorem, quod oppidi, non exigit sedis Apostolicæ licentiam; sed sufficit consensus Ordinarij.
- 8 Episcopus ex causa mutare potest definitam voluntatem, consentiente fundatore, vel ejus hæredibus; aut etiam ipsis negligenter.
- 9 Quomodo intelligi debeat privilegium mendicantibus concessum, quo nova monasteria non erigantur in loco non distante per 300. casus.
- 10 Præjudicium quod oritur ex sepulchris & missis, non est considerabile in materia erectionis novorum monasteriorum.
- 11 Translatio monasterij fit cum omnibus bonis ad illud spectantibus.

Notandum est in primis Bonifacij VIII. Pontificis Maximi constitutione cautum esse in cap. cum ex eo, de excess. prelat. in 6. ne Religiosi mendicantes, tam prædicatores, quam minores, aut alij nova monasteria habere aut acquirere, vel acquisita seu recepta transferre seu alienare possint sine speciali sedis Apostolicæ licentia: non obstantibus quibuscumque eorum privilegiis. Quam constitutionem postea Clemens V. in Concilio Viennensi renovavit, adjecta etiam excommunicationis poena in clement. cupientes, de penis. & Quæ censetur etiam in Gallia servanda est, teste Chopin. lib. 1. monastic. tit. 3. numero 11. qui allegat etiam ad hoc constitutionem Gregorij X. in cap. unic. §. con-